

طراحی مجتمع تجاری، تفریحی و فرهنگی در شهر رشت با رویکرد معماری بومی

محمد سلیمانی*، کیامرذ جوانمردی،

1394-11-27

فضا های داد و ستد و تجارت همواره رکنی اساسی در ساختار کالبدی شهر ها بوده و بازارهای سنتی همواره به سمتی از نمود فرهنگی شهر ها و قوم های مختلف مطرح بوده اند. جنب و جوش همیشگی و پیوند تنگاتنگ بازارها با زندگی روزمره شهروندان این عملکرد را به قلبی تپنده در مرکز شهرها تبدیل می نمود که هر آنچه در شهر رخ میداد را در دست داشت، از این رو بازار با کالبد سنتی آنها، تنها عملکردی اقتصادی آن نبوده بلکه به موازات نقش اقتصادی اش کارکردهای فرهنگی، مذهبی، سیاسی و اجتماعی نیز در شهر داشته است. اهمیت بازارهای سنتی در معماری و کالبد این عملکرد نیز نمایان می باشد، تا آنجا که پس از مساجد و کاخ های حکومتی مهمترین عناصر ماندگار شهر های کهن بازارها بوده اند. از لحاظ ساماندهی و ارتباطات نیز این عنصر همچون ستون فقرات شهر بوده و به دلیل فرم های ارگانیک و انعطاف پذیر و گسترده در بافت شهر، تمامی فضا های مذهبی، مدرسه، حمام ها و حتی فضاهای حکومتی را احاطه کرده و به یک دیگر متصل سازد. بنابراین برای استفاده از انرژی های طبیعی هماهنگ نمودن محیط زیست با شرایط اقلیمی اولین قدم محسوب می شود سازگاری و هماهنگی جزئیات یک اصل قدیمی در معماری است چه در مجتمع و چه در تک ساختمان بکار بگیریم. طراحی هر جزء را با طرح کلی فرار دهیم هر یک از اجزای گویای منظور کلی طرح خواهد بود. (اصل وحدت) این اصل در طراحی منطبق با اقلیم کاربرد بیشتری خواهد داشت. آنچه در بافت قدیمی شهرهای ایران بخصوص در حاشیه دریای مازندران می توانست در صرفه جویی مصرف انرژی مؤثر باشد از یک سو وجود اصول در معماری سنتی منطبق با اقلیم و در نتیجه استفاده از مصالح مطلوب آن محیط خواهد بود. این گزارش با طرح مسئله به رابطه رویکرد بومی در مجتمع تجاری در فضای معماری و لزوم توجه به معماری بومی در شکل گیری فضاهای تجاری می پردازد و با بررسی و تحلیل این رابطه اهمیت و توجه معماری بومی مطرح می شود و هدف اصلی که رسیدن به راهکار های اجرایی برای طراحی فضاهای تجاری و ارتقای آن به نحوی که فقط تجاری صرف نبوده و جهت حفظ ارزش های منطقه و محصولات سنتی و احیاء معماری سنتی را شامل می شود، ضمن بیان قواعد و اصول کلی موجود در معماری گیلان مروری بر نمونه های انجام شده در منطقه بررسی کمی و کیفی و سازگاری با بستر طرح معرفی می شود. مهمترین سوال پرداختن به این امر است که چرا به کارگیری معماری بومی و بوم گرا و اهمیت استفاده از این موضوع در طراحی فضاهای تجاری چیست؟

کلمات کلیدی : معماری بومی، مجتمع تجاری و تفریحی

